

CHAUDHARY RANBIR SINGH UNIVERSITY, JIND
(A Haryana State Government University)
(Established by the Haryana State Legislature Act 28 of 2014 and
recognized by UGC Act 1956 U/S 2(f) & 12-B)

Syllabus for the Subject: PUNJABI (Sem. I to IV)

For Undergraduate Programme in Accordance to NET-2020 (Multiple Entry-Exit,
Internship & Choice Based Credit System- LOCF) to be implemented w.e.f. Session
2023-24 (in Phased Manner)

Programme Learning Outcomes in Bachelor of Arts (Multidisciplinary, Single Major, Honours and Honours with Research) as per NEP 2020

1. Acquire a comprehensive understanding of relevant concepts, theories, and principles in the field.
2. Develop practical skills and technical expertise to effectively apply knowledge in realworld situations.
3. Apply acquired knowledge and skills to solve complex problems and make informed decisions.
4. Communicate effectively, both orally and in writing, with diverse audiences and in various contexts.
5. Apply critical thinking skills to analyse information, evaluate arguments, and generate innovative solutions to complex problems.
6. Demonstrate ethical integrity and social responsibility in decision-making and actions.
7. Embrace continuous learning and adaptability for staying current in the field.
8. Foster innovative thinking and generate new ideas to tackle challenges and seize opportunities.
9. Develop proficiency in research methods to contribute to the advancement of knowledge in the field.
10. Apply interdisciplinary analysis to solve complex problems with evidence-based approaches.

NEP 2020 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਚਲਰ ਆਫ਼ ਆਰਟਸ (ਬਹੁ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ, ਸਿੰਗਲ ਮੇਜਰ, ਆਨਰਜ਼ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਨਾਲ ਆਨਰਜ਼) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ

1. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਕਲਪਾਂ, ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸਮਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।
2. ਅਸਲ ਸੰਸਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਹਾਰਕ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੋ।
3. ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਲਈ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋ।
4. ਮੌਖਿਕ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਵਿਭਿੰਨ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਕਰੋ।
5. ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ, ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਹੱਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸੋਚ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋ।
6. ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
7. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਰਹਿਣ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਓ।
8. ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰੋ।
9. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆਨ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਖੋਜ ਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰੋ।
10. ਸਬੂਤ-ਆਧਾਰਿਤ ਪਹੁੰਚਾਂ ਨਾਲ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੋ।

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	1 st		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-101		
Name of the Paper	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ (Adhunik Panjabi Kavita Ate Viharak Punjabi)		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-1 MCC-1		
Level of the course (As per Annexure-I)	100-199		
Pre-requisite for the course (if any)	Senior Secondary (10+2) or Visharad or Equivalent in any Stream		
Course Learning Outcomes(CLO):	<p>After completing this course, the learner will be able to:</p> <p>CLO-101-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਸਰੋਕਾਰਾਂ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-101-2 ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ/ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-101-3 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ/ ਸਮਝਣ/ ਸਿਰਜਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-101-4 ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100		Time : 3 Hrs.	
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
Instruction for Paper Setter			
<p>1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p>			

2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪਾਂ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਵਾਂ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਿਸੇ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਕਾਵਿ ਟੁਕੜੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਚਾਰ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਦੇ ਚਾਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਦੇ 3 1/2 ਨੰਬਰ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਰ ਸੁਆਲ 3 1/2 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਚੋਣ ਤਹਿਤ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ 1 1/2 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਸੁਆਲ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਮੁਹਾਵਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸ ਕੇ ਵਾਕ ਬਣਾਉਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਦੇ 2 ਨੰਬਰ ਹੋਣਗੇ। ਉਪ ਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸੱਤ ਸ਼ਬਦ ਕਰਨੇ ਹਨ) ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅੱਧਾ ਨੰਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ : 14 1.1 ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ 1.2 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪ	
II	2. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ : 14 2.1 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਅਤੇ ਨਿਕਾਸ 2.2 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ 2.3 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਝੁਕਾਅ	
III	3. ਕਾਵਿ ਨਾਦ (ਚੋਣਵਾਂ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਡਾ. ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ। (ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ, ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਕੋਮਲ, ਪਾਸ਼, ਸ. ਸ. ਮੀਸ਼ਾ- ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਵੀ ਹੀ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾਣ) 3.1 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ 3.2 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕਲਾ ਪੱਖ 3.3 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ	ਅੰਕ : 14

	3.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ 3.5 ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	
IV	4. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਅੰਕ : 14 4.1 ਨਾਂਵ ਅਤੇ ਪੜਨਾਂਵ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ 4.2 ਕਿਰਿਆ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ 4.3 ਮੁਹਾਵਰਾ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਯੋਗ, ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਹਾਵਰੇ, ਅਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਘੱਟ ਰਹੇ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ 4.4 ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100 ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)	
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks ➤ Theory <ul style="list-style-type: none"> • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks 		End Term Examination: 70 Marks
Part C- Learning Resources		
1. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ	
2. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ	
3. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006	

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	1st		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23- PNB-102		
Name of the Paper	ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Haryana Da Punjabi Sahit)		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	MCC-2		
Level of the course (As per Annexure-I)	100-199		
Pre-requisite for the course (if any)	Senior Secondary (10+2) or Visharad or Equivalent in any Stream		
Course Learning Outcomes(CLO):	After completing this course, the learner will be able to: CLO-102-1 ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-102-2 ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਬਣੇਗੀ। CLO-102-3 ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ, ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-102-4 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ, ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100		Time : 3 Hrs.	
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
<u>Instruction for Paper Setter</u>			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ। 3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ			

ਹੋਵੇਗਾ।

4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਕਾਵਿ ਟੁਕੜੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਚਾਰ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ, ਸਾਰ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਟਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ, ਸਾਰ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	<ol style="list-style-type: none"> 1. ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਸਿਧਾਂਤ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅੰਕ:14 1.1 ਹਰਿਆਣਵੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਅੰਤਰ ਸਬੰਧ 1.2 ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ 	
II	<ol style="list-style-type: none"> 2. ਪਰਵਾਜ਼, ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012 ਅੰਕ:14 2.1 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਲਾ ਪੱਖ 2.2 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 2.3 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ 	
III	<ol style="list-style-type: none"> 3. ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਹੰਸ, ਕਾਰੇ ਹੱਥੀਂ, ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 1986 ਅੰਕ:14 3.1 ਨਾਵਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰ 3.2 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 3.3 ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ 3.4 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ 3.5 ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ 	
IV	<ol style="list-style-type: none"> 4. ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਕੀ ਲੱਗਦੈ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ, ਅਦਬੀ ਪ੍ਰਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਮਾਨਸਾ, 2016 ਅੰਕ:14 4.1 ਨਾਟਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰ 4.2 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 4.3 ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ 4.4 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ/ ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ 	

Suggested Evaluation Method

Internal Assessment: 30 Marks

➤ **Theory**

- Class Participation: 5 Marks
- Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks
- Mid-Term Exam: 15 Marks

End Term Examination:
70 Marks

Part C- Learning Resources

1. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ
2. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ (ਸੰਪਾ.), ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨ ਹਰਿਆਣਾ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
3. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
4. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
5. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006
6. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	1 st		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23- PNB -103		
Name of the Paper	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ Punjabi Bhasha : Mudhli Jaan-Pachhan		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-M1		
Level of the course (As per Annexure-I)	0-99		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	<p>After completing this course, the learner will be able to:</p> <p>CLO-103-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ, ਲਗਾਂ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਨੇਮਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO-103-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO-103-3 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ, ਵਾਕ ਰਚਨਾ, ਅਰਥ ਬੋਧ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-103-4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਪੱਤਰ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਿਲ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	2	-----	2
Contact Hours	30	-----	30
Max. Marks : 50 Internal Assessment Marks : 15 End Term Exam Marks : 35		Time : 2 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			
<u>Instruction for Paper Setter</u>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਸੱਤ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 7 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ। 3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਧੁਨੀ/ ਅੱਖਰ ਬੋਧ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ 			

- ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
  5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਅਤੇ ਅਰਥ-ਬੋਧ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
  6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਦੋਵੇਂ ਸੁਆਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਧੁਨੀ/ ਅੱਖਰ ਬੋਧ ਅੰਕ : 7 1.1 ਅੱਖਰਾਂ/ ਵਰਣਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਅੱਖਰ ਉਚਾਰਣ 1.2 ਲਗਾਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰ 1.3 ਸਵਰ-ਵਿਅੰਜਨ 1.4 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਨਿਯਮ	
II	2. ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ ਤੇ ਵਿਆਕਰਣਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅੰਕ : 7 2.1 ਸ਼ਬਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ, 2.2 ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ (ਅਗੇਤਰ, ਪਿਛੇਤਰ) 2.3 ਵਿਆਕਰਣਕ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ-ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ, ਵਿਸਮਿਕ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਕਲਜ਼ (ਨਿਪਾਤ) ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ	
III	3. ਵਾਕ ਬੋਧ ਅਤੇ ਅਰਥ ਬੋਧ ਅੰਕ : 7 3.1 ਵਾਕ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਾਕ ਵੰਡ 3.2 ਅਰਥ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥਾਵਲੀ (ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਰੋਧਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਪਰੀਤਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ)	
IV	4.1 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਲੇਖਣ : ਅਰਥ, ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਅੰਕ : 7 4.2 ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ	

Suggested Evaluation Method

Internal Assessment: 15 Marks > Theory <ul style="list-style-type: none"> • Class Participation: 4 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 4 Marks • Mid-Term Exam: 7 Marks 	End Term Examination: 35 Marks
--	--

Part C- Learning Resources

1. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
2. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
3. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006
4. Gurinder Singh Mann	An Introduction to Punjabi , Punjabi University, Patiala

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	1 st		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23- PNB -104		
Name of the Paper	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ Punjabi Bhasha, Gurmukhi Lipi Ate Punjabi Da Computerikaran		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	MDC-1		
Level of the course (As per Annexure-I)	100-199		
Pre-requisite for the course (if any)	Senior Secondary (10+2) or Visharad or Equivalent in any Stream		
Course Learning Outcomes(CLO):	<p>After completing this course, the learner will be able to:</p> <p>CLO-104-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO-104-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲਈ ਗੁਰਮੁਖੀ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO-104-3 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕੇਗਾ।</p> <p>CLO-104-4 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਭਿੰਨ ਪੰਜਾਬੀ ਫੌਟਾਂ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।</p>		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	2+1	-----	3
Contact Hours	45	-----	45
Max. Marks : 75 Internal Assessment Marks : 25 End Term Exam Marks : 50		Time : 3 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			
<u>Instruction for Paper Setter</u>			
<p>1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਢਾਈ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 10 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।</p>			

3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਿੰਗ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਫਟਵੇਅਰਜ਼ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ : 10 1.1 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਮਿਲਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਮਤ 1.2 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਪਏ ਦੂਜੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 1.4 ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ	
II	2. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਅੰਕ : 10 2.1 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 2.2 ਗੁਰਮੁਖੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲਈ ਉੱਚਿਤਤਾ 2.3 ਗੁਰਮੁਖੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨਤਾ 2.4 ਲਗਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਖਰ	
III	3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਅੰਕ : 10 3.1 ਪੰਜਾਬੀ ਫੌਂਟ ਅਤੇ ਕੀ-ਬੋਰਡ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਿਸਮਾਂ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ-ਵਿਉਂਤ 3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਿੰਗ : ਕੀ-ਬੋਰਡ ਉੱਤੇ ਉਂਗਲਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਛੁੱਟ ਨੋਟ ਲਗਾਉਣੇ, ਫੌਂਟ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੀ-ਬੋਰਡ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਬਣਾਉਣਾ, ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਖਰ ਦੇ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ, ਹੋੜਾ ਅਤੇ ਪੁੱਠੇ ਕਾਮੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਅਤੇ ਆਟੋ ਕ੍ਰੈਕਟ ਬਣਾਉਣਾ।	
IV	4. ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਫਟਵੇਅਰਜ਼ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅੰਕ : 10 4.1 ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਰ ਅੱਖਰ, ਫੌਂਟ ਕਨਵਰਟਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸਪੈੱਲ ਚੈੱਕਰ, ਯੂਨੀਕੋਡ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਯੂਨੀਕੋਡ ਦੀ ਲੋੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਕੋਡ ਫੌਂਟ ਕਨਵਰਟਰ 4.2 ਸੋਧਕ ਟਾਈਪਿੰਗ ਪੈਡ, ਈਸ਼ਰ ਮਾਈਕਰੋਮੀਡੀਆ, ਕਿਸ਼ਨ ਮਾਈਕਰੋਮੀਡੀਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੀਡੀਆ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਓ. ਸੀ. ਆਰ. ਦੀ ਵਰਤੋਂ 4.3 ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ: ਈ ਮੇਲ : ਈ ਮੇਲ ਖਾਤਾ ਬਣਾਉਣਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਈ ਮੇਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਭੇਜਣਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ/ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਰਿਪਲਾਈ ਕਰਨਾ, ਫਾਰਵਰਡ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਾਈਲ ਅਟੈਚ ਕਰਨਾ 4.4 ਪੰਜਾਬੀ ਅਧਿਅਨ/ ਅਧਿਆਪਨ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ : ਆਨ-ਲਾਈਨ ਸ਼ਬਦ ਕੋਸ਼, ਗੁਰਮੁਖੀ, ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ, ਦੇਵਨਾਗਰੀ, ਰੋਮਨ ਦਰਮਿਆਨ ਲਿਪੀਅੰਤਰਣ, ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਰਮਿਆਨ ਅਨੁਵਾਦ	

Suggested Evaluation Method	
<p>Internal Assessment: 25 Marks</p> <p>➤ Theory</p> <ul style="list-style-type: none"> • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 7 Marks • Mid-Term Exam: 13 Marks 	<p>End Term Examination: 50 Marks</p>
<p>Part C- Learning Resources</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1983 2. ਜੇ. ਬੀ. ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1972 (ਦੂਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ) 3. ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ : ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਡਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1988 4. ਸੀ. ਪੀ. ਕੰਬੋਜ, ਮਾਈਕਰੋਸਾਫਟ ਵਿੰਡੋਜ਼, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2012 5. -ਉਹੀ-, ਸਾਈਬਰ ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2010 6. -ਉਹੀ-, ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012 7. -ਉਹੀ-, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ, 2015 8. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ, ਆਓ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿੱਖੀਏ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012 9. ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਕੰਪਿਊਟਰ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006 	

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	IInd		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23- PNB -201		
Name of the Paper	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ Adhunik Panjabi Galap Ate Viharak Punjabi		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-2 MCC-3		
Level of the course (As per Annexure-I)	200-299		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	<p>After completing this course, the learner will be able to:</p> <p>CLO-201-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪਾਂ (ਨਾਵਲ, ਕਹਾਣੀ) ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਪ੍ਰਤੀਮਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-201-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਵਲਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-201-3 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਗਲਪ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-201-4 ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100 Internal Assessment Marks : 30 End Term Exam Marks : 70		Time : 3 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			
Instruction for Paper Setter			
<p>1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।</p>			

3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ, ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਦੇ ਚਾਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਦੇ 3 1/2 ਨੰਬਰ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਰ ਸੁਆਲ 3 1/2 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਅਗੇਤਰ (ਪੰਜ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ) ਅਤੇ ਪਿਛੇਤਰ (ਪੰਜ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ) ਲਾ ਕੇ ਦੋ-ਦੋ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਵੀ 3 1/2 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪ ਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸੱਤ ਸ਼ਬਦ ਕਰਨੇ ਹਨ) ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅੱਧਾ ਨੰਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਗਲਪ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ 14 1.1 ਗਲਪ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਤੱਤ 1.2 ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ : ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ	
II	2. ਏਹੁ ਹਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ , ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ ਅੰਕ 14 2.1 ਨਾਵਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 2.2 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ 2.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ 2.4 ਪੰਜਾਬੀ ਜਗੀਰੂ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 2.5 ਲੇਖਿਕਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	
III	3. ਕਥਾ ਯਾਤਰਾ (ਚੋਣਵਾਂ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਿਹ), ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅੰਕ 14 ਅਤੇ ਹਰਸ਼ਰਨ ਕੌਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ। 3.1 ਕਥਾਨਕ ਸਾਰ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆ 3.2 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 3.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ 3.4 ਕਹਾਣੀ ਜੁਗਤਾਂ 3.5 ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	
IV	4. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਅੰਕ 14 4.1 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ 4.2 ਸਬੰਧਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ	

	4.3 ਅਗੇਤਰ ਪਿਛੇਤਰ	
	4.4 ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100 ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)	
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks > Theory <ul style="list-style-type: none"> • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks 	End Term Examination: 70 Marks	
Part C- Learning Resources		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ 2. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਹਰਾ 3. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ 4. ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ 5. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ (ਸੰਪਾ.) 6. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ 7. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੋਕ 8. ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਕਾਂਗ 9. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ 10. -ਉਹੀ- 11. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ 12. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ 13. ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ 14. -ਉਹੀ- 15. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ 16. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ 17. ਰਜਨੀਸ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ 18. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ 19. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ 20. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ 21. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ 	<p>ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995</p> <p>ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1986</p> <p>ਨਾਵਲ ਸ਼ਾਸਤਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2002</p> <p>ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਗਲਪ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1993</p> <p>ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਸਰਵੇਖਣ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1974</p> <p>ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005</p> <p>ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮ., ਲੁਧਿਆਣਾ, 1988</p> <p>ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਗਲਪ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1995</p> <p>ਨਾਵਲ ਦੀ ਵਿਧਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ</p> <p>ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਵਿਧਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ</p> <p>ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1978</p> <p>ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਧਿਐਨ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1988</p> <p>ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਧਿਐਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ</p> <p>ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2014</p> <p>ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005</p> <p>ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2013</p> <p>ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2020</p> <p>ਬੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਗਲਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 19, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1982</p> <p>ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ</p> <p>ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ</p> <p>ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006</p>	

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	IInd		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-203		
Name of the Paper	ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ Viharak Punjabi		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-M2		
Level of the course (As per Annexure-I)	0-99		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	<p>After completing this course, the learner will be able to:</p> <p>CLO-203.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਹੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO-203.2 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਉੱਥੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ।</p> <p>CLO-203.3 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖੀ ਹੈ, ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਨੈਕਰੀਆਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਕ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਫਤਰ।</p> <p>CLO-203.4 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂ ਸਿੱਖਣਗੇ।</p>		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	2	-----	2
Contact Hours	30	-----	30
Max. Marks : 50 Internal Assessment Marks : 15 End Term Exam Marks : 35		Time : 2 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			
Instruction for Paper Setter			
<p>1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਸੱਤ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p>			

2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 7 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਧੁਨੀ/ ਅੱਖਰ ਬੋਧ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਅਤੇ ਅਰਥ-ਬੋਧ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਦੋਵੇਂ ਸੁਆਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	<p>1 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਗਿਆਨ ਅੰਕ : 14</p> <p>1.1 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਸੁੱਧੀ</p> <p>1.2 ਵਾਕਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਵਾਕ ਸੁੱਧੀ</p> <p>1.3 ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ</p> <p>1.4 ਸੰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਯੋਜਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ</p>	
II	<p>2. ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਅੰਕ : 14</p> <p>2.1 ਅਗੇਤਰ ਅਤੇ ਪਿਛੇਤਰ</p> <p>2.2 ਸਮਾਸ</p> <p>2.3 ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਵਚਨ</p> <p>2.4 ਤਦਭਵ ਤਤਸਮ</p>	
III	<p>3. ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਅੰਕ : 14</p> <p>3.1 ਕਾਰਕ ਦੀ ਸਮਝ</p> <p>3.2 ਕਰਤਰੀਵਾਚ ਅਤੇ ਕਰਮਈਵਾਚ ਵਾਕ ਰਚਨਾ</p> <p>3.3 ਅਖਾਣਾਂ ਦੀ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ</p> <p>3.4 ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੀ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ</p>	
IV	<p>4. ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ ਅੰਕ : 14</p> <p>4.1 ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰਾ</p> <p>4.2 ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ</p> <p>4.3 ਚਲੰਤ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ</p> <p>4.4 ਛੋਟੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ</p>	
Suggested Evaluation Method		
<p>Internal Assessment: 15 Marks</p> <p>➤ Theory</p> <ul style="list-style-type: none"> • Class Participation: 4 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 4 Marks 		<p>End Term Examination: 35 Marks</p>

- Mid-Term Exam: 7 Marks

Part C- Learning Resources

1. ਧੀਮਾਨ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (2009), ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਿਆਕਰਨ (ਭਾਗ-1), ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ।
2. ਧੀਮਾਨ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ (ਡਾ.) (2010), ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਿਆਕਰਨ (ਭਾਗ-2), ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
3. ਦੁੱਗਲ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (2016), ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ ਤੇ ਰਚਨਾਵਲੀ, ਨਿਉ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਦਿੱਲੀ

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	IInd		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-202		
Name of the Paper	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ Punjabi Vich Anuvadit Hindi Sahit		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	DSEC-1		
Level of the course (As per Annexure-I)	200-299		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	<p>After completing this course, the learner will be able to:</p> <p>CLO-202-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO-202-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-202-3 ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO-202-4 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਦੋਵਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p>		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100		Time : 3 Hrs.	
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
<u>Instruction for Paper Setter</u>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ। 3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 			

- ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
  5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
  6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਆਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਕਾਵਿ ਟੁਕੜੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਚਾਰ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ: 14 1.1 ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ 1.2 ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ : ਭਾਵ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ 1.3 ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ : ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ 1.4 ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦਕ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਗੁਣ/ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦਕ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ	
II	2. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ: 14 2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਿੰਦੀ ਨਾਵਲ ਅਨੁਵਾਦ 2.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਿੰਦੀ ਕਾਵਿ ਅਨੁਵਾਦ	
III	3. ਭੀਸ਼ਮ ਸਾਹਨੀ, ਤਮਸ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ ਅੰਕ: 14 3.1 ਨਾਵਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 3.2 ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ 3.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ 3.4 ਲੇਖਿਕਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	
IV	4 ਅਲੋਕ ਧਨਵਾ, ਦੁਨੀਆਂ ਰੋਜ਼ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ ਅੰਕ: 14 4.1 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ 4.2 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕਲਾ ਪੱਖ 4.3 ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 4.4 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ 4.5 ਕਵੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks > Theory • Class Participation: 5 Marks		End Term Examination: 70 Marks

- Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks
- Mid-Term Exam: 15 Marks

Part C- Learning Resources

1. ਆਚਾਰਯ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਸ਼ੁਕਲ **ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤਯ ਕਾ ਇਤਿਹਾਸ**, ਲੋਕਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ, 2009
2. ਸਰੋਜਨੀ ਸ਼ਰਮਾ (ਸੰਪਾ.) **ਸਮਕਾਲੀਨ ਹਿੰਦੀ ਕਵਿਤਾ ਕੇ ਵਿਵਿਧ ਆਯਾਮ**, ਸੁਕੀਰਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਕੈਥਲ, 2012
3. ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ **ਭੀਸ਼ਮ ਸਾਹਨੀ : ਸਾਹਿਤਯ ਔਰ ਜੀਵਨ ਦਰਸ਼ਨ**, ਜਤਿਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ
4. ਹਰਦਿਆਲ **ਹਿੰਦੀ ਕਹਾਨੀ ਪਰੰਪਰਾ ਔਰ ਪ੍ਰਗਤੀ**, ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਈ ਦਿੱਲੀ, 2005
5. ਦੁਆਰਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਕਸੈਨਾ **ਹਿੰਦੀ ਕੇ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਉਪਨਿਆਸ ਔਰ ਉਪਨਿਆਸਕਾਰ**, ਸ਼ਿਵ ਭਾਰਤੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਨਈ ਦਿੱਲੀ, 2004
6. ਨਾਮਵਰ ਸਿੰਘ **ਕਵਿਤਾ ਕੇ ਨਏ ਪ੍ਰਤਿਮਾਨ**, ਰਾਜ ਕਮਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਈ ਦਿੱਲੀ
7. ਪਰਮਾਨੰਦ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ **ਸਮਕਾਲੀਨ ਕਵਿਤਾ ਕਾ ਯਥਾਰਥ**, ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਈ ਦਿੱਲੀ
8. ਮਧੁਰੇਸ਼ **ਹੋਨਾ ਭੀਸ਼ਮ ਸਾਹਨੀ ਕਾ**, ਸਾਹਿਤਯ ਭੰਡਾਰ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ
9. ਰਾਜੇਸ਼ ਰਾਣੀ **ਹਿੰਦੀ ਉਪਨਿਆਸੋਂ ਮੇਂ ਸਮਾਜਿਕ ਚੇਤਨਾ**, ਕੇ. ਕੇ. ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 2009
10. ਰਾਮ ਵਿਨੋਯ ਸ਼ਰਮਾ **ਭੀਸ਼ਮ ਸਾਹਨੀ ਕੇ ਸਾਹਿਤਯ ਸਰੋਕਾਰ**, ਨਯੀ ਕਿਤਾਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
11. ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤਿਵਾੜੀ **ਆਧੁਨਿਕ ਹਿੰਦੀ ਕਵਿਤਾ**, ਲੋਕ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ
12. ਸ਼ਯਾਮ ਕਸ਼ਯਪ **ਭੀਸ਼ਮ ਸਾਹਨੀ**, ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
13. ਬਨਾਸ ਜਨ (ਹਿੰਦੀ ਤ੍ਰੈਮਾਸਿਕ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ), **ਭੀਸ਼ਮ ਸਾਹਨੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ**
14. ਬਨਾਸ ਜਨ (ਹਿੰਦੀ ਤ੍ਰੈਮਾਸਿਕ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ), **ਹਿੰਦੀ ਉਪਨਿਆਸ ਕੀ ਨਈ ਜ਼ਮੀਨ** (ਸਾਹਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ)
15. ਕੇ. ਵਨੇਜਾ (ਸੰਪਾ.), **ਭੀਸ਼ਮ ਸਾਹਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ**, ਅਨੁਸ਼ੀਲਨ ਅੰਕ 43, ਜੁਲਾਈ 2015 (ਤ੍ਰੈਮਾਸਿਕ ਸ਼ੋਧ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ), ਭਾਰਤੀ ਹਿੰਦੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਪ੍ਰਯਾਗ

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	IInd		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-204		
Name of the Paper	ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ Lokdhara Ate Punjabi Lokdhara		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	MDC-2		
Level of the course (As per Annexure-I)	200-299		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	After completing this course, the learner will be able to: CLO-204-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-202-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਗਟਾਵੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-202-3 ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-202-4 ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮੀਅਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	2+1	-----	3
Contact Hours	45	-----	45
Max. Marks : 75	Time : 3 Hrs.		
Internal Assessment Marks : 25			
End Term Exam Marks : 50			
Part B- Contents of The Course			
Instruction for Paper Setter			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਢਾਈ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 10 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ। 3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਗਟਾਵੀ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਤੱਤਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛੇ			

<p>ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p>		
5.	<p>ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵੰਨਗੀਆਂ, ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p>	
6.	<p>ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਉੱਪਰ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p>	
Unit	Topics	Contact Hours
I	<p>1. ਲੋਕਧਾਰਾ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ : 10</p> <p>1.1 ਲੋਕਧਾਰਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੱਤ</p> <p>1.2 ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ</p> <p>1.3 ਲੋਕਧਾਰਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵ</p>	
II	<p>2. ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਰੂਪ ਅੰਕ : 10</p> <p>2.1 ਲੋਕ ਗੀਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ</p> <p>2.2 ਲੋਕ ਕਥਾ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੇ ਤੱਤ</p> <p>2.3 ਲੋਕ ਨਾਟਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ</p> <p>2.4 ਲੋਕ ਨ੍ਰਿਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲੱਛਣ</p>	
III	<p>3. ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਦਿੱਲੀ, 2011 ਅੰਕ : 10</p> <p>3.1 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਗੀਤ</p> <p>3.2 ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ</p> <p>3.3 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਟ</p> <p>3.4 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ</p> <p>3.5 ਲੋਕਾਚਾਰ ਤੇ ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ</p>	
IV	<p>4. ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਅੰਕ : 10</p> <p>4.1 ਵਰਤਮਾਨ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਸਰੂਪ</p> <p>4.2 ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਉੱਪਰ ਪੈ ਰਹੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ/ ਪੱਛਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ</p>	
Suggested Evaluation Method		
<p>Internal Assessment: 25 Marks</p> <p>➤ Theory</p> <ul style="list-style-type: none"> • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 7Marks • Mid-Term Exam: 13 Marks 		<p>End Term Examination: 50 Marks</p>
Part C- Learning Resources		
1. ਸੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟ੍ਰੱਸਟ, ਇੰਡੀਆ, 1999	
2. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਸਮੀਖਿਆ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012	
3. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ	ਲੋਕਯਾਨ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	

4. -ਉਹੀ-	ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲੋਕ ਵਿਰਸਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996
5. ਕੰਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਗ	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੰਧ ਚਿੱਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996
6. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996
7. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ	ਲੋਕਧਾਰਾ : ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
8. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2003
9. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ	ਸਾਡੇ ਰਸਮ ਰਿਵਾਜ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996
10. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ	ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
11. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ	ਲੋਕਯਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
12. -ਉਹੀ-	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਪਿਛੋਕੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2006
13. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ	ਲੋਕਧਾਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998
14. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.)	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਪਰੰਪਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 1987
15. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ (ਸੰਪਾ.)	ਖੋਜ ਪੜ੍ਹਕਾ (ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995
16. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਠਲ ਅਤੇ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਖੀਵਾ	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2003
17. Alan Dundes	The Study of Folklore, Inc. Englewood Cliffs, Prentic Hall, N.J., 1965
18. Alan Dundes	Essays in Folklore, Folklore institute, Kailash Puri, Meerut, 1978

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	IIIrd		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-301		
Name of the Paper	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ Aadhunik Punjabi Vartak Ate Viharak Punjabi		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-3 MCC-4		
Level of the course (As per Annexure-I)	300-399		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	<p>After completing this course, the learner will be able to:</p> <p>CLO-301-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO-301-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਬੰਧ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-301-3 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-301-4 ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100		Time : 3 Hrs.	
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
<u>Instruction for Paper Setter</u>			
<p>ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।</p> <p>3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p>			

4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਿਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ, ਸਾਰ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਸਾਹਿਤਕ ਪਰਖ, ਭਾਸ਼ਾ, ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਨਿਬੰਧਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈਜੀਵਨੀਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਦੇ ਚਾਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਦੇ 3 1/2 ਨੰਬਰ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਰ ਸੁਆਲ 3 1/2 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ (ਅੱਠ ਵਿੱਚੋਂ ਸੱਤ) ਲਿਖਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ 1/2 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪ ਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਤਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸੱਤ ਸ਼ਬਦ ਕਰਨੇ ਹਨ) ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅੱਧਾ ਨੰਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਸਿਧਾਂਤਕ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ : 14 1.1 ਵਾਰਤਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਤੱਤ 1.2 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪਕਾਰ (ਨਿਬੰਧ, ਜੀਵਨੀ, ਸਵੈਜੀਵਨੀ, ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ, ਡਾਇਰੀ) 1.3 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ : ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈਜੀਵਨੀ : ਆਰੰਭ ਤੇ ਵਿਕਾਸ	
II	2. ਗੱਦ ਦਰਪਣ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਲਲਿਤ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਅੰਕ : 14 ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ 2.1 ਨਿਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ਾ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 2.3 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ/ ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ 2.4 ਨਿਬੰਧਕਾਰਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	
III	3. ਮੈਂ ਸਾਂ ਜੱਜ ਦਾ ਅਰਦਲੀ, ਨਿੰਦਰ ਘੁੰਗਿਆਣਵੀ, ਅੰਕ : 14 ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2004 3.1 ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 3.2 ਸਫ਼ਲ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਖ 3.3 ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ 3.4 ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ੈਲੀ 3.5 ਸਵੈਜੀਵਨੀਕਾਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	
IV	4. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਅੰਕ : 14 4.1 ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਨੇਮ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ 4.2 ਛੰਦ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ 4.3 ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ 4.4 ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100 ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)	

Suggested Evaluation Method

Internal Assessment: 30 Marks

➤ **Theory**

- Class Participation: 5 Marks
- Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks
- Mid-Term Exam: 15 Marks

End Term Examination:
70 Marks

Part C- Learning Resources

1. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ 2. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ 3. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ 4. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ 5. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ 6. ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਗਲ 7. ਧਰਮ ਚੰਦ ਬਾਤਿਸ਼ 8. ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲ 9. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006 ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦਕਾਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਪ੍ਰੈਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਸੰਚਾਰ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੁਨੀਤ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ, 1999 ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ : ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1991 ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਸਾਹਿਤ : ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1986

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	IInd		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-302		
Name of the Paper	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ Punjabi Vich Anuvadit Angrezi Sahit		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	MCC-5		
Level of the course (As per Annexure-I)	300-399		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	<p>After completing this course, the learner will be able to:</p> <p>CLO-302-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO-302-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-302-3 ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO-302-4 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਦੋਵਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p>		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100		Time : 3 Hrs.	
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
<u>Instruction for Paper Setter</u>			
<p>1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।</p>			

3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਨਾਵਲ ਅਤੇ ਨਾਟਕ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	<ol style="list-style-type: none"> 1. ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ: 14 1.1 ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ 1.2 ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ : ਭਾਵ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ 1.3 ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ : ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ 1.4 ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦਕ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਗੁਣ/ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦਕ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ 	
II	<ol style="list-style-type: none"> 2. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ: 14 2.1 ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾਵਲ ਅਨੁਵਾਦ 2.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਵਿ ਅਨੁਵਾਦ 	
III	<ol style="list-style-type: none"> 3. ਅਰਨੈਸਟ ਹੈਮਿੰਗਵੇ, ਬੁੱਢਾ ਆਦਮੀ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰ, (ਅਨੁ. ਪ੍ਰੋ. ਅੱਛਰੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਭਾ), ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅੰਕ: 14 3.1 ਨਾਵਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 3.2 ਨਾਵਲ ਦੀਆਂ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ 3.3 ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ 3.4 ਲੇਖਿਕ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ 	
IV	<ol style="list-style-type: none"> 4 ਵਿਲੀਅਮ ਸ਼ੈਕਸਪੀਅਰ, ਜੁਲਿਸ ਸੀਜ਼ਰ (ਅਨੁ. ਸੁਰਜੀਤ ਹਾਂਸ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਅੰਕ: 14 4.1 ਨਾਟਕ ਦਾ ਸਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ 4.2 ਨਾਟਕ ਦਾ ਕਲਾ ਪੱਖ 4.3 ਨਾਟਕ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 4.4 ਨਾਟਕ ਦੀ ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ 4.5 ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ 4.6 ਨਾਟਕਕਾਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ 	

Suggested Evaluation Method	
<p>Internal Assessment: 30 Marks</p> <p>➤ Theory</p> <ul style="list-style-type: none"> • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks 	<p>End Term Examination: 70 Marks</p>
<p>Part C- Learning Resources</p>	
<p>1. I for Evans</p> <p>2. Bhim Singh Dahiya (Ed.)</p> <p>3. Clifford Leach</p> <p>4. David Trotter</p> <p>5. H. B. Charlton</p> <p>6. George Monteiro</p> <p>7. Granville Barker</p> <p>8. Ivor Brown</p> <p>9. Jackson J. Benson (ed.)</p> <p>10. James Nagel (Ed.)</p> <p>11. John Arthos</p> <p>12. Michael Taylor</p> <p>13. Mirian Allott</p> <p>14. Robert O. Stephens (Ed.)</p> <p>15. Linda Wagner Martin</p> <p>16. Terry Eaglton</p>	<p>A Short History of English Literature, Penguin Books, 1990</p> <p>Shakespeare's Intellectual Background, Viva Books, New Delhi</p> <p>Shakespeare's Tragedies, Chatto and Windus, London</p> <p>The English Novel History, Routledge, London, 1993</p> <p>Shakespeare Comedy, Psychology Press, 2004</p> <p>Critical Essays on Ernest Hemingway's A farewell to Arms, G. K. Hall & Company, 1994</p> <p>Preface to Shakespeare, Anlantic Publishers and Distributors Pvt. Ltd, Delhi, 2007</p> <p>Shakespear in His Time, Thomas Nelson & Sons Ltd., London</p> <p>New Critical Approach to the Short Stories of Ernest Hemingway, Duke University Press, 1990</p> <p>Critical Essays on Ernest Hemingway's The Sun Also rises, G. K. Hall, 1995</p> <p>The Art of Shakespeare, Bowes and Bowes, London, 1964</p> <p>Shakespeare Criticism in Twentieth Century, Oxford University Press, Canada, 2001</p> <p>Novelists and the Novel, Routledge, Kegan Paul, London</p> <p>Ernest Hemingway : The Critical Reception, B. Franklin & Co., Inc, 1977</p> <p>Ernest Hemingway : Seven Dacades of Criticism Michhigan State University Press, 1998</p> <p>The English Novel : An Introduction, Blackwell Publishing Ltd., 2005</p>

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	IIIrd		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-303		
Name of the Paper	ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ Sabhyachar Ate Punjabi Sabhyachar		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	MDC-3		
Level of the course (As per Annexure-I)	300-399		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	<p>After completing this course, the learner will be able to:</p> <p>CLO-303-1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੱਖਾਂ ਅਤੇ ਅੰਗਾਂ, ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-303-2 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਬਾਕੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਅੰਤਰ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਸਮਝ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO-303-3 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਸਰੂਪ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-303-4 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।</p>		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	2+1	-----	3
Contact Hours	45	-----	45
Max. Marks : 75		Time : 3 Hrs.	
Internal Assessment Marks : 25			
End Term Exam Marks : 50			
Part B- Contents of The Course			
<u>Instruction for Paper Setter</u>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਢਾਈ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 10 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ। 3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 			

4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਦੂਜੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਰ ਸਬੰਧਤਾ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸੁਭਾਅ, ਨਿੱਖੜਵੇਂ ਲੱਛਣਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸੋਮਿਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਭੂਗੋਲ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਸਬੰਧੀ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਪਰ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਸਬੰਧੀ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਸਭਿਆਚਾਰ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ 10 1.1 ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਲੱਛਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ 1.2 ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ	
II	2. ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ : ਅੰਤਰ ਸਬੰਧ ਅੰਕ 10 2.1 ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲ 2.2 ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਭਿਅਤਾ 2.3 ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ 2.4 ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਧਰਮ 2.5 ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ	
III	3. ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅੰਕ 10 3.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਿੱਖੜਵੇਂ ਲੱਛਣ 3.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮੂਲ ਸੋਮੇ 3.3 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ 3.4 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ	
IV	4. ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ 10 4.1 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੜਾਅ 4.2 ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦਾ ਦੌਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ 4.3 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਬਦਲਦਾ ਪਰਿਪੇਖ 4.4 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ	

Suggested Evaluation Method

Internal Assessment: 25 Marks > Theory • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 7Marks • Mid-Term Exam: 13 Marks	End Term Examination: 50 Marks
--	--

Part C- Learning Resources

1. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੰਪਾ.) ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ (ਦੂਸਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਕਾਸ ਕਾਨਫਰੰਸ) ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988

2. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੈਂਕ	ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ
3. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012
4. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1999
5. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ	ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2004
6. ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਮਾਨ, ਸਾਹਿਤ ਕਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2002
7. ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.)	ਪੰਜਾਬੀਅਤ : ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਸਰੂਪ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	IVth		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-401		
Name of the Paper	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ Panjabi Natak, Ikangi Ate Viharak Punjabi		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	CC-4 MCC-6		
Level of the course (As per Annexure-I)	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	<p>After completing this course, the learner will be able to:</p> <p>CLO-401.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਪ੍ਰਤੀਮਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-401.2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਟਕਕਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-401.3 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਨਾਟਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-401.4 ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100 Internal Assessment Marks : 30 End Term Exam Marks : 70		Time : 3 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			
<u>Instruction for Paper Setter</u>			
<p>1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p>			

2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।
3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ, ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਇਕਾਂਗੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿਚਲੀਆਂ ਇਕਾਂਗੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ, ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਦੇ ਚਾਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਹਨ। ਹਰ ਉਪ-ਭਾਗ ਦੇ 3 ½ ਨੰਬਰ ਹਨ। ਉਪ-ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਰ ਸੁਆਲ 3 ½ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪ ਭਾਗ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਸੱਤ ਸ਼ਬਦ ਕਰਨੇ ਹਨ) ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅੱਧਾ ਨੰਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ 14 1.1 ਨਾਟਕ ਤੇ ਇਕਾਂਗੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਤੱਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ 1.2 ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ : ਵਿਧਾਗਤ ਵਖਰੇਵਾਂ 1.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ 1.4 ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ : ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ	
II	2. ਥਾਥਾ ਬੰਤੂ , ਚਰਨ ਦਾਸ ਸਿੱਧੂ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ, 2013 ਅੰਕ 14 2.1 ਨਾਟਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰ 2.2 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 2.3 ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ 2.4 ਨਾਟਕੀ ਜੁਗਤਾਂ/ ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ	
III	3. ਇਕਾਂਗੀ ਬਹੁ-ਰੰਗੀ (ਚੋਣਵਾਂ ਇਕਾਂਗੀ ਸੰਗ੍ਰਹ) ਸੰਪਾਦਕ ਡਾ. ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਅਤੇ ਡਾ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ। 3.1 ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆ 3.2 ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ 3.3 ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਾਰਥਕਤਾ 3.4 ਸਾਹਿਤਕ ਆਲੋਚਨਾ 3.5 ਇਕਾਂਗੀਕਾਰਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਅੰਕ 14	
IV	4. ਵਿਹਾਰਕ ਪੰਜਾਬੀ ਅੰਕ 14 4.1 ਕਾਰਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ 4.2 ਯੋਜਕ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ	

	4.4 ਅਲੰਕਾਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ	
	4.5 ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ (100 ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹਨ)	
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks > Theory <ul style="list-style-type: none"> • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks 	End Term Examination: 70 Marks	
Part C- Learning Resources		
ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ : <ol style="list-style-type: none"> 1. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜ ਨਾਟਕਕਾਰ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 2. ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 3. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ 4. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 5. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006 6. ਕਮਲੇਸ਼ ਉੱਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2004 7. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011 8. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ : ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1987 9. ਨਵਨਿੰਦਰਾ ਬਹਿਲ, ਨਾਟਕੀ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2001 10. ਪਾਲੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਨਾਟ-ਚਿੰਤਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2009 11. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ (ਸੰਪਾ.), ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਨਾਟਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 25, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000 		

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	IVth		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-402		
Name of the Paper	ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ Bharti Sahit		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	MCC-7		
Level of the course (As per Annexure-I)	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	<p>After completing this course, the learner will be able to:</p> <p>CLO-402.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO-402.2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-402.3 ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO-402.4 ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100		Time : 3 Hrs.	
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
<u>Instruction for Paper Setter</u>			
<ol style="list-style-type: none"> 1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ। 3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ 			

<p>ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।</p> <p>5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ, ਸਾਰ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।</p> <p>6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ, ਸਾਰ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।</p>		
Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਅਨੁਵਾਦ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ : 14 1.1 ਅਨੁਵਾਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ 1.2 ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 1.3 ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ 1.4 ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦਕ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਣ	
II	2. ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਅੰਕ : 14 2.1 ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੁਝਾਨ 2.3 ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ	
III	3. ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ, (ਅਨੁ. ਅਤੇ ਸੰਪਾ.), <i>ਮਿੱਟੀ ਬੋਲਦੀ ਹੈ</i> ਅੰਕ : 14 (ਪਹਿਲੀਆਂ ਦਸ ਕਹਾਣੀਆਂ), ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 2014 3.1 ਵਿਸ਼ੇਗਤ ਅਧਿਐਨ 3.2 ਕਹਾਣੀ ਕਲਾ 3.3 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ 3.4 ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ	
IV	4. ਲਵਲੀਨ ਜੌਲੀ (ਅਨੁ.), <i>ਸੰਸਕਾਰ</i> (ਮੂਲ ਲੇਖਕ ਯੂ. ਆਰ ਅਨੰਤਮੂਰਤੀ), ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 1997 ਅੰਕ : 14 4.1 ਵਿਸ਼ੇਗਤ ਸਰੋਕਾਰ 4.2 ਗਲਪੀ ਸੰਗਠਨ 4.3 ਕਥਾਨਕ ਅਤੇ ਪਾਤਰ ਚਿੱਤਰਣ 4.4 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ 4.5 ਸਮਾਜਿਕ-ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ ਪਰਿਪੇਖ	
Suggested Evaluation Method		
Internal Assessment: 30 Marks > Theory • Class Participation: 5 Marks		End Term Examination: 70 Marks

• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks	

Part C- Learning Resources

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ :

1. ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ : ਤੁਲਨਾ ਤੋਂ ਸੰਵਾਦ ਤੱਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਡਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2002
2. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1990

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	IVth		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-403		
Name of the Paper	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਸਾਹਿਤ Panjabi Nari Sahit		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	DSE-1		
Level of the course (As per Annexure-I)	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	After completing this course, the learner will be able to: CLO-403.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾਰੀ ਚੇਤਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ। CLO-403.2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਨਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਚੈ ਹੋਵੇਗਾ। CLO-403.3 ਨਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ। CLO-403.4 ਨਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬੀ ਔਰਤ ਦੀ ਅੰਤਰਮਨ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੁਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100		Time : 3 Hrs.	
Internal Assessment Marks : 30			
End Term Exam Marks : 70			
Part B- Contents of The Course			
<u>Instruction for Paper Setter</u>			
1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। 2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ। 3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਨਾਰੀਵਾਦ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।			

4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਕਲਾ ਪੱਖ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਕਾਵਿ ਟੁਕੜੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਚਾਰ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ, ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਸੁਆਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਨਾਰੀ ਵਾਦ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ : 14 1.1 ਨਾਰੀ ਵਾਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਮੰਤਵ 1.2 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਲਹਿਰਾਂ 1.3 ਨਾਰੀ ਵਾਦ ਅਤੇ ਨਾਰੀ ਮੁਕਤੀ ਮਾਡਲ 1.4 ਨਾਰੀ ਲਿਖਤ ਦਾ ਮਸਲਾ	
II	2. ਨਾਰੀ ਵਾਦ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅੰਕ : 14 2.1 ਭਾਰਤੀ ਨਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾਰੀਵਾਦ 2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਨਾਰੀਵਾਦ 2.3 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਕਾਵਿ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ 2.4 ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਰੀ ਕਹਾਣੀ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ	
III	3. ਪਾਲ ਕੌਰ, <i>ਇੱਝ ਨਾ ਮਿਲੀਂ</i> , ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1999 ਅੰਕ : 14 3.1 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ 3.2 ਕਾਵਿ ਜੁਗਤਾਂ 3.3 ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ 3.4 ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ 3.5 ਕਵਿੱਤਰੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	
IV	4. ਫ਼ਾਲਤੂ ਔਰਤ, ਅਜੀਤ ਕੌਰ, ਕਿਤਾਬ ਘਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ ਅੰਕ : 14 4.1 ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ 4.2 ਕਲਾਤਮਕ ਜੁਗਤਾਂ 4.3 ਨਾਰੀ ਸੰਵੇਦਨਾ 4.4 ਸਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ 4.5 ਲੇਖਿਕਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	

Suggested Evaluation Method	
<p>Internal Assessment: 30 Marks</p> <p>➤ Theory</p> <ul style="list-style-type: none"> • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks 	<p>End Term Examination: 70 Marks</p>
<p>Part C- Learning Resources</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ਅਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ, ਨਾਰੀ ਕਾਵਿ-ਚਿੰਤਨ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 2. ਆਸ਼ਾ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਨਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਕਰਣ : ਵਿਮਰਸ਼ ਏਵਮ ਯਥਾਰਥ, ਪੁਆਇੰਟਰ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਜੈਪੁਰ, 2004 3. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਨਾਰੀਵਾਦ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 4. ਮਾਨਚੰਦ ਖੰਡੇਲਾ, ਮਹਿਲਾ ਔਰ ਬਦਲਤਾ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵੇਸ਼, ਅਵਿਸ਼ਕਾਰ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਜੈਪੁਰ, 2012 5. ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਔਰਤ ਤੇ ਦਲਿਤ ਹਾਸ਼ੀਆਗਤ ਪ੍ਰਵਚਨ : ਨਵ-ਇਤਿਹਾਸਵਾਦੀ ਪਰਿਪੇਖ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005 6. ਵਨੀਤਾ, ਨਾਰੀਵਾਦ ਤੇ ਸਾਹਿਤ, ਅਜੰਤਾ ਬੁੱਕਸ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ, ਦਿੱਲੀ, 2002 	

Syllabus of Under Graduate Course (Panjabi)

Session: 2023-24			
Part A - Introduction			
Subject	Panjabi		
Semester	IVth		
Name of the Course	Bachelor of Arts		
Course Code	B23-PNB-405		
Name of the Paper	ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ Jammu Kashmir Da Panjabi Sahit		
Course Type: (CC/MCC/MDC/CC-M/DSEC/VOC/DSE/PC/AEC/VAC)	DSE-1		
Level of the course (As per Annexure-I)	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)	-----		
Course Learning Outcomes(CLO):	<p>After completing this course, the learner will be able to:</p> <p>CLO-405.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਰਚੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO-405.2 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-405.3 ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਨ-ਜੀਵਨ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO-405.4 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ, ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory + Tutorial	Practical	Total
	3+1	-----	4
Contact Hours	60	-----	60
Max. Marks : 100 Internal Assessment Marks : 30 End Term Exam Marks : 70		Time : 3 Hrs.	
Part B- Contents of The Course			
<u>Instruction for Paper Setter</u>			
<p>1. ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਹ ਸਾਰੇ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>2. ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲੇਬਸ ਕੁੱਲ ਚਾਰ ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਯੂਨਿਟ 14 ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਹੈ।</p>			

3. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
4. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
5. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ ਸਾਰ/ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਪੰਜ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੁਆਲ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਕਾਵਿ ਟੁਕੜੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸੁਆਲ ਚਾਰ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।
6. ਯੂਨਿਟ ਚੌਥਾ ਵਿੱਚ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਕਹਾਣੀ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ, ਸਾਰ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰੀਚੈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ ਤਿੰਨ ਸੁਆਲ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਆਲ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਹਰ ਸੁਆਲ ਸੱਤ-ਸੱਤ ਨੰਬਰ ਦਾ ਹੈ।

Unit	Topics	Contact Hours
I	1. ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ 1.1 ਡੋਗਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਅੰਤਰ ਸਬੰਧ 1.2 ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਿਛੋਕੜ	ਅੰਕ : 14
II	2 ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ 2.1 ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ 2.2 ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ 2.3 ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੁਝਾਨ	ਅੰਕ : 14
III	3. ਸਮਾਜੀ ਅੰਤਰ ਨੀਰਵ, ਕੁਝ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਸੀਰਤ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ 3.1 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰ, ਵਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਲਾ ਪੱਖ 3.2 ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 3.3 ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ	ਅੰਕ : 14
IV	4. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ, ਸਾਗਰ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਸ੍ਰੀ ਨਗਰ 4.1 ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰ 4.2 ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ 4.3 ਪਾਤਰ ਵਿਧਾਨ 4.4 ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਜੁਗਤਾਂ 4.5 ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਯੋਗਦਾਨ	ਅੰਕ : 14

Suggested Evaluation Method	
<p>Internal Assessment: 30 Marks</p> <p>➤ Theory</p> <ul style="list-style-type: none"> • Class Participation: 5 Marks • Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.: 5+5=10 Marks • Mid-Term Exam: 15 Marks 	<p>End Term Examination: 70 Marks</p>
<p>Part C- Learning Resources</p>	
<p>1. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੂਰੀ</p> <p>2. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗੁਲਸ਼ਨ</p> <p>3. ਆਲੋਚਨਾ (ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਅੰਕ 224, ਅਕਤੂਬਰ 2010-ਮਾਰਚ 2011</p> <p>4. ਆਲੋਚਨਾ (ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਪਰਿਪੇਖ), ਅੰਕ 205, ਜਨਵਰੀ-ਜੂਨ, 2005</p>	<p>ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1982</p> <p>ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਤੇ ਤੀਜਾ) ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਕਾਡਮੀ ਆਂ ਆਰਟਸ, ਕਲਚਰ ਐਂਡ ਲਿਟਰੇਚਰ, ਜੰਮੂ</p>